

Тема номера: Політична теологія

РЕДАКЦІЯ VERBUM

15 ТРАВНЯ 2019

Шановні читачі! Останніми роками помітне відродження політичного мислення, яке покликається на релігійну мову. Розмірковуючи про цей зв'язок, ми вирішили присвятити новий номер «Вербуму» тематиці політичної теології. Хоча цей термін став модний серед інтелектуалів лише на початку ХХ століття, сама проблема теології й політики існує з давніх-давен. Релігія й політика завжди були наражені на взаємне використання, а в часи розквіту популізму ця загроза стає особливо актуальною. Тому так важливо придивитися до їхньої взаємодії – в історії й сьогодні.

Джерело: Герб Священної Римської Імперії (Quaternionenadler)

Номер розпочинається текстом Павла Недашківського, який знайомить із базовими категоріями політичної теології Карла Шмітта. Погляди цього мислителя, звісно, були доволі небезпечні – ними, зокрема, можна пояснити його політичну лояльність нацистському режиму в Німеччині; проте ціла плеяда авторів, яка перебувала зі Шміттом у критичному діалозі, змогла по-новому поглянути на основи сучасного мислення про витoki державного суверенітету, природного й позитивного права.

У тексті виступу Бенедикта XVI під час візиту до Великої Британії йдеться про етичні підстави політики. Папа, покликаючись на традицію святого Томаса Мора, пише про те, що кожне покоління, яке прагне дбати про спільне благо, мусить спитати себе: на якому фундаменті може стояти державна політика? Якщо у моральних принципів, які підтримують демократичний процес, немає стабільнішого ґрунту, ніж соціальне співчуття, то їхня слабкість стає очевидною. У цьому й полягає реальна проблема демократії.

Важливим етапом розвитку європейської й зокрема християнської культури була кодифікація

права. Щоправда, історично до неї підходили по-різному, і якщо в античному світі право сприймали як прояв сакральної таємниці світобудови, то в новітні часи кодекси стали збірками, ґрунтованими суто на людських волі й розумі. Сьогодні ж, пише Олексій Браславець, ми стаємо свідками зворотного процесу – декодифікації, яка нагадує нам про те, що «право як мистецтво розпізнавання істини не вичерпується лише писаним текстом закону-lex – є ще й інші способи сприйняття реальності й об'явленої правди».

Насамкінець отець Войчех Сурувка ОР аналізує подію Революції гідності в контексті політичної теології. Українські богослови останніми роками випрацювали щонайменше три підходи до «теології Майдану», і кожен із них поряд із позитивними рисами містить також ризики хибних інтерпретацій і викривлених застосувань. Проте всі вони вказують на те, що проблема взаємодії Церкви та громадянського суспільства в Україні сьогодні вкрай актуальна, а її осмислення може сприяти як церковним, так і державним реформам.

РЕДАКЦІЯ VERBUM

15 ТРАВНЯ 2019

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in **/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php** on line **284**